

NOVA DOBA

Leto XXI.

Celje, petek 14. julija 1939

Štev. 29.

Janko Lavrič (Pariz):

O prodaji naše celuloze in hmelja

Pariz, 12. julija.

Pred tedni in meseci so krožile v jugoslovenskem časopisju vesti o nameravani ustanovitvi novih državnih tovarn za celulozo, a gotovega se še danes ničesar ne ve. Tukaj v Parizu pa je bila te dni ustanovljena delniška družba s kapitalom petih milijonov frankov za prodajo te celuloze («Comptoir franco-yougoslave pour la vente de Pâte à papier», S. A., Frs. 5.000.000.—), ki naj bi dobila izključno prodajo snujoče se družbe »Jugoslovenska celuloza«. Tu ne nameravam pisati o državnem podjetništvu, ne o tujem kapitalu, marveč le o važnosti neposredne trgovske organizacije: nove tovarne niti ne obstojajo, niti se ne ve točno, kje bodo stale a prodajna organizacija v inozemstvu za to blago, finančno močna delniška družba, že obstoja!

Zastopnik Seligmanove finančne skupine je šele pred dvema tednoma odpotoval v Jugoslavijo, da poišče primeren kraj za te tovarne.

Benečani so pravili, da je treba pluti po morjih, živeti pa ni treba. Prav tako paradokсно zveni gornja vest, da se najprej ustanovi prodajna družba in da se šele pozneje zidajo tovarne.

Kakor sem pisal v svojem zadnjem članku »Propad Češkoslovaške in jugoslovenski hmelj«, lahko pričakujemo to leto povečano zanimanje za naš hmelj. Dobro bi bilo, da se v hmeljski stroki organizira prodaja tako, da bodo imeli od našega izvoza največjo in stalno korist naši ljudje in naše gospodarstvo.

O tem sicer nimamo statistike, ali lahko cenimo, da prodaja jugoslovenska roka več kakor 90% hmelja prekupcem in manj kakor desetino neposredno pivovarnam: mi izgublamo torej leto za letom nad 90% trgovskega dobička pri izvozu našega hmelja v inozemstvo!

Treba bi torej bilo delati na tem, da pridemo v neposredno zvezo z inozemskimi pivovarnami, da si ustvarimo krog stalnih in zvestih odjemalcev-potrošnikov, ki dajejo lepe zasluge mednarodni hmeljski trgovini, a zaenkrat le malo naši domači jugoslovenski.

To bi bilo tem važnejše, ker je malo zvestejših kupcev, kakor so pivovarnarji, malo konservativnejših, komodnejših ljudi kakor so oni. V svojem dolgoletnem hmeljskem delu sem imel dostikrat priliko opazovati, da pivovarnar brez neizbežne potrebe ne menja dobavitelja, da daje vedno prednost starim dobaviteljem, dostikrat ne glede na ceno. Saj porabi na liter piva samo dva grama hmelja, cena torej pri kalkulaciji razmeroma ne igra velike vloge. Ta pivovariteljska lastnost seveda otežuje uvajanje novih trvd. Kjer pa se je nova trvdka uvedla, bodisi s trgovsko sposobnostjo in vztrajnostjo, bodisi zaradi napak starih dobaviteljev, tam ji je zagotovljen stalen in zvest odjemalec. Mednarodna hmeljska trgovina pa kupi danes v Jugoslaviji, jutri na Poljskem, če ji bolje kaže v Nemčiji, ali v Češkem protektoratu, ali v Belgiji, v Franciji, v Ameriki ali kjerkoli, ona ne pozna zvestobe, marveč samo številke, ona je gibčna, nestalna, medtem ko je pivovarnar komoden, konservativen, zvest.

Vztrajno delo je najvažnejša lastnost hmeljskega trgovca. Vztrajnost brez možnosti čakanja na končne uspehe pa je brezuspešna in marsikdo je že običjal razočaran na pol pota. Cesar posameznik ne zmore, bi lahko izvršila skupnost v katerikoli trgovski obliki, glavno je da se lahko čaka in vztrajno dela v isti smeri in na daljši rok in brez nervoznosti, če ni takoj vidnih uspehov, ki se bi pokazali šele po večletnem smotnem delu. Sedanji politični položaj je za uvedbo našega hmelja v tako zvanih demokratičnih deželah vsekakor zelo ugoden. Marsikak pivovarnar bo sedaj

Polemika o vražji igri

Celje, 14. julija.

Da bo pisec članka »Roke proč od sokolskih vrst!«, ki je izšel v 4. številki »Zbora« kot odgovor na članek »Rešnica o vražji igri«, objavljen v »Novi dobi« z dne 7. t. m., prihodnjič pravilnejše zadel karakteristiko pisca, ki mu je, kakor je videti, najvažnejša, evo spodaj podpis.

Sodba o »Zborovem« načinu polemike in zavračanju stvarnih razlogov, ki so napotili podpisano od tega, da se je oglasila, prepušča čitateljem. Poglejmo le, čemu naj še služijo vsi osebni izpadi, ki so bili pomotoma seveda namenjeni nekemu drugemu, in kaj še ostane stvarnega na članku, če so ti izgubili svoj cilj. Torej prosim, gospodje »Zboraši«! Spotikate se nad tem, da je dopisnik prepozno objavil svoj članek, in s tem izgublimate mnogo nepotrebnih besed. Čudno. Vaš članek se med tem časom ni prav nič spremenil. Sicer pa — moj odgovor: 1) Vaš list ni postal kar čez noč popularen, 2) nimamo vsi toliko časa, kakor gg. uredniki pri »Zboru« in 3) »Nova doba« izhaja samo enkrat na teden in še takrat ji vedno primanjkuje prostora. Toda to ni važno. Važnejše so metode tistih, ki lastno potvarjanje resnice podtikajo drugim, metode, ki so nam že vse predobro znane.

Zanimivo bi pa bilo vendar izvedeti, s čim so »Zboraši« — da rabim njihove lastne besede — »prvi pokazali potrebo, da se narodni organizem pojača in da se človek, član naroda, ves stavi v službo domovine« itd. Morda ravno s tem, da so udarili po onih, ki so se strnili v narodno obrambne organizacije? Ko smo klicali naše nacionalne ljudi v te skupine, res nismo zahtevali njihovih političnih legitimacij in nismo vprašali po njihovem političnem prepričanju — tudi »Zboraši« bi nam bili dobro došli — kajti cilj nam je bil mnogo višji od strankarstva, in če morda »Zboraši« niso med tem spali, bi morali to opaziti. S tem, da so napadli nekatere izmed narodnih gest, ki so bile skupne vsem tem narodno obrambnim delavcem, so udarili po vseh. Mar je res narodni znak z napisom: »Branili bomo svojo zemljo!« tako nevaren, da bi lahko vodil do vojne baš pri nas? Nad tujo propagando ki že dolgo preplavlja naše kraje in je nujno izzvala v naših nacionalnih vrstah odpor, da so se strnile enodušno v obrambne edinice, pa se naši »Zboraši« niso spotikali. Opazili so samo komuniste in njihove »peklenke metode«. Tistim, ki ogrožajo obstoj malih držav, ki ne držijo mednarodnih pogodb, ki kršijo dane obljube in jemljejo svobodo mirojljubnim narodom, ničesar ne očitajo.

Da je treba potegniti med »Zborom« in Sokolom črto, se mi zdi po vsem tem res potrebno. Sokol ima že svojo čisto in v teku generacij v nacionalnem duhu prekaljeno ideologijo. Mar mu hočejo »Zboraši« danes vsiliti neko novo, ki je veren posnetek — kakor nam pričata tudi 2. in 3. številki »Zbora« — neke tuje? Zakaj hočejo baš s pomočjo sokolstva ustvariti svoj novi socialni red? Take plezalke res večasih zadušijo kak grmič, toda mogočnega sokolskega drevesa ne bodo. Tudi jaz sem prepričan, da bodo sokolske vrste znale same ločiti — »kdo je narodov prijatelj in kdo rešitelj«. Tisto lestvico, po kateri bi, po njihovem mnenju, hotel splezati dopisnik »Nove dobe«, naj pristavijo kar k svojemu plotu, plezati bi hotel morda po njej nekdo, ki je že pred leti javno, v silno nav-

kljub svoji konservativnosti sprejemal z večjim zanimanjem ponudbe našega in poljskega hmelja, samo da se po možnosti izogne kupovanju češko-nemškega blaga. In če uspejo na ta način s prodajo vsaj nekaj vzorčnih bal, lahko računamo ob dobri postrežbi z bodočimi večjimi kupčijami. Brez dobre trgovske organizacije pa nam najboljša kvaliteta in najnižje cene pri razširjevanju naših zvez ne bodo mnogo koristile.

dušenem govoru pozival na vojno, dasi, kakor bi bilo logično sklepati, ni komunist in dasi je šla takrat vzgoja demokracij za pacifističnimi cilji.

Onim »od trpljenja izgaranim ljudem, ki obdelujejo sveto slovansko zemljo... in so danes potisnjeni ob stran, za katere domovina noče slišati,« pač ni bila namenjena v mojem članku nobena žaljivka. Saj sem vse svoje razpoložljive moči v življenju posvetila ravno njim. Seveda je udarec zadel v prazno, ker je veljal le namišljenemu dopisniku in torej tudi nima hobnega logičnega poudara.

Če pa »Zboraši« res hočete reševati naš narod in ustvariti nov socialni red v Jugoslaviji, čemu se toliko zanimate za sovjetski režim in njegov socialni red? Čemu paralelno z onimi, ki jim sicer ni glavni namen, zrušiti ta režim, temveč zaslužiti »inferiorno slovansko raso«? Kaj pa, če bi se vašim vzornikom posrečilo vzpostaviti s tem režimom kontakt, kar si v zadnjem času posebno prizadevajo?

Dovolj prilike imate, da uresničite svoje lepe besede doma v Jugoslaviji, da tu pomagate »zgaranim in na stran potisnjenim« do zasluženega plačila, brezposelnim do kruha in sploh do omiljenja mnogih nedostatkov. Široko polje dela! Ne bo vam preostajalo časa, ne besed za napade na one, ki že delajo.

Zadoščenje za kleveto v „Slovenskem domu“ ali: Kdo je potreben lekcije?

Celje, 14. julija.

V »Slovenskem domu« je izšla po decembrskih volitvah v narodno skupščino dne 7. januarja notica pod naslovom »59 zaznamovanih«. Ta notica je očitala 59 volilcem iz Skofje vasi, ki so »iz rodu bivšega župana«, nadalje iz »rodu bivšega uslužbenca« in iz »rodu bivšega narodnega poslanca«, da so zaznamovani z narodnim izdajstvom, ker so pri volitvah dne 11. decembra 1938 oddali svoje glasove kandidatu JNS g. Ivanu Prekoršku.

Zaradi te žalitve so vložili nekateri žaljeni tiskovno tožbo pred okrožnim sodiščem v Ljubljani proti Vinku Rebevšku, posestnikovem sinu iz Vojniške okolice 62, ki je priznal, da je napisal žaljivo notico. Zadeva se je sedaj zaključila s poravnavo, vsled katere je moral Vinko Rebevšek poleg povrnitve stroškov objaviti v »Slovenskem domu« dne 4. t. m. naslednjo izjavo:

»Podpisani Rebevšek Vinko, posestnika sin, Vojnik-okolica 62, sem napisal in objavil v dnevniku »Slovenski dom«

Interesi gostilničarskega stanu in prirejanje razstav

Celje, 14. julija.

Prirejanje raznih razstav in sličnih prireditvev je postalo v današnji dobi nekaj običajnega. Naša večja gospodarska središča imajo svoje stalne razstave, velesojme, izložbe ali kakor že hočemo te prireditve imenovati. Te prireditve imajo vsekakor svojo gospodarsko upravičenost in dosegaajo svoj smoter v večji ali manjši meri.

Manjša gospodarska središča, kakor n. pr. naše Celje, morajo imeti pri prirejanju raznovrstnih razstav pač vedno pred očmi, da mora imeti vsaka razstava svojo globljo gospodarsko upravičenost. Razstava mora biti torej zasnovana na najširši podlagi, prireditelji morajo voditi račun o tem, v koliko je prireditve glede na gospodarsko stanje okrožja, kjer se prireja, potrebna in koliko naj prinese razstava koristi vsem



S TOPLO ALI HLADNO VODO
PROIZVAJA "UNION" ZAGREB

Ne kličite vruga in ne izzivajte glede zvez »z nekimi tujimi elementi!« Saj nosite sličen plašč, pod tem plaščem slične palice, s katerimi udrihate po istih glavah. Samo s tem, da mlatite okrog sebe po vseh, ki nimajo nič skupnega z vami, še ne morete opravičiti dobronamernosti svojega udejstvovanja.

V ostalem naj čitatelji sami presodijo, ali je sploh še vredno odgovarjati na zavijanja in žalitve, ki bi morda še sledile.

Za pravilno razumevanje in potrebno primerjavo pa bo treba vzeti v roko vse 4 številke »Zbora« in »Novo dobo« z dne 7. julija.

Marica Sernečeva.

št. 5 z dne 7. januarja 1939 članek pod naslovom »59 zaznamovanih«, v katerem se na žaljiv način izražam o 59 volilcih, ki so pri volitvah dne 11. decembra 1938 oddali svoje glasove JNS-kandidatu Ivanu Prekoršku, češ da so zaznamovani z narodnim izdajstvom. Zaradi tega članka so se čutili žaljeni gospodje: Pukl Jakob, kovaški pomočnik, Ivan Kožuh, posestnik, Andrej Močnik, posestnik, Florjan Vrečko, delavec in Leopold Vrečko, delavec, vsi iz občine Skofja vas, p. Celje, ter so vložili proti meni tiskovno tožbo. Izjavljam, da nisem imel namena nikogar žaliti, ker pa se imenovani zasebni tožitelji čutili žaljene, izjavljam, da izrečene žaljivke preklicujem in obžalujem ter se zasebnim tožiteljem zahvaljujem, da so odstopili od nadaljnega kazenskega pregona proti meni.

Tako so dobili zadoščenje volilci, ki so bili od »Slovenskega doma« klevetani le zaradi tega, ker so pri Stojadinovičevih »svobodnih« skupščinskih volitvah oddali glasove kandidatu svojega prepričanja.

na razstavi interesiranim gospodarskim slojem.

Za to poklicane strokovne organizacije prirediteljev razstave: stanovske organizacije obrtnikov, industrijecev in trgovcev naj odločijo o prireditvi in organizaciji razstave. Razstava se naj priredi takrat, kadar smatrajo to za potrebno stanovske strokovne organizacije, organizirana pa mora biti tako, da pridejo na njej do izraza vse panoge razstavljalcev.

Strokovna razstava, ki naj služi tem ciljem, torej ne more biti prirejena samo po izvestni skupini interesentov, ki so se v to svrhu združili v združenje s primerno zvencim naslovom ter pomanjkanje upravičenosti in organizacije nadomestili s prirejanjem zabavišč, plesišč in prilik za nepotrebno uničevanje alkohola in s tem združeno izpraznjevanje žepov širših slojev. Razstava,

ki jo naj ob svojem času priredijo v Celju za to poklicane organizacije, naj bo strogo strokovna brez navlake nepotrebnega tingl-tangla. Pogostitev obiskovalcev pa naj prireditelji kar prepustijo vsem celjskim gostilničarjem in kavarnarjem, ki bodo v svojih za to določenih prostorih to zadevo v redu opravili v zadovoljstvo vseh gostov.

Razstava naj se ne meša z našo gostilničarsko obrtjo, gostilničarji razstavljamo, t. j. strežemo svojim gostom samo v svojih lastnih lokalih!

Gostilničarji.

Zavarovanje obrtništva

Ljubljana, 14. julija.

Obrtni zakon, ki je stopil v veljavo leta 1932., je v § 384. predvidel obvezno zavarovanje obrtništva za primer nezgode, za primer starosti, smrti in onemoglosti (penzijsko zavarovanje) in za primer bolezni. Ministrstvo za trgovino in industrijo je v začetku letošnjega leta izdelalo načrt uredbe za zavarovanje obrtnikov. O tej uredbi so razpravljali na številnih obrtniških zborovanjih in konferencah vseh obrtniških zbornic in zbornic z obrtnimi odseki. Obrtništvo je prišlo do zaključka, da uredba ne zadovoljuje. Zlasti je opozarjalo, da bi prispevki (premije), ki bi jih morali plačevati obrtniki, pomenili za šibkega obrtnika preobčutno breme, dočim bi bili prejemki, ki bi bi jih obrtnik prejemal od svojega zavarovanja, prenizki. Stavljani so bili konkretni predlogi, da se najdejo sredstva in možnosti, da se na eni strani znižajo premije in se s tem olajša obrtništvo breme, na drugi strani pa čim bolj povišajo prejemki zavarovanja v korist obrtnika in njegove družine. V ta namen se je med drugim pokazala tudi nujna potreba, da se zberejo čim točnejši statistični podatki za vse obrtništvo in za vsakega poedinca. Na podlagi teh statističnih podatkov bodo mogli izvršiti strokovnjaki zavarovalno tehnična izračunavanja, ki bi pokazala, kje in kako se more obremenitev obrtnika olajšati in na drugi strani izboljšati njegovi prejemki od zavarovanja.

Vse zbornice v državi so začele zbirati statistične podatke. Tudi ljubljanska zbornica je razposlala vsem združenjem vprašalne pole, ki jih bodo izpolnila združenja in obrtniki. To delo se mora izvršiti v teku meseca julija in avgusta.

Kakor čujemo, se pojavljajo med obrtništvo pomisleki in neka bojazen proti zbiranju teh statističnih podatkov. Smatramo zato za nujno potrebno opozoriti, da se vse to delo izvršuje izključno le v namenu, da se obrtniku koristi, in da je zato v interesu obrtnika samega, da se zberejo točnejši podatki in na podlagi tega doseže čim dalekosežnejše omiljenje obremenitve, na drugi strani pa čim ugodnejši prejemki iz zavarovanja. Pomanjkljivi podatki bi bili samo v škodo obrtništva. Ministrstvo za trgovino in industrijo je namreč odločilo, da uredbo o zavarovanju obrtništva uveljavi. Dolžnost obrtništva je zato, da v lastnem interesu sodeluje pri pripravah, da se obvaruje škode in da se bodo upoštevale njegove upravičene potrebe, želje in zahteve.

VIII. Mariborski teden

Maribor, 14. julija.

Približuje se čas osme prireditve tradicionalnega Mariborskega tedna, velike gospodarske in kulturne revije Maribora in vsega slovenskega severovzhoda. Letošnja prireditve, določena za čas od 5. do 13. avgusta, bo pa še toliko pomembnejša, ker živimo v dobi, ko je potreba strnitve vseh sil in dela za okrepitev naših postojank večja kakor kdaj koli prej. Tega se zaveda tudi vodstvo Mariborskega tedna in je zato poskrbelo, da ustvari iz prireditve resnično manifestacijo naše volje po življenju in napredku.

Letošnji VIII. Mariborski teden bo zato nudil toliko pestrosti, kakor malokateri druga dosedanja prireditve v Mariboru. Po že določenem sporedu bo obsegal najprej veliko tekstilno razstavo, ki bo prikazala vse, kar zmore naša sodobna domača industrija, dalje obsežno tujsko prometno, gostinsko, narodopisno, jubilejno gledališko, skavtsko, vinsko in vezensko razstavo, ka-

kor tudi razstave domačih malih živali in razne druge. Za pouk in razvedrilo bodo skrbeli koncerti, gledališki, sportni in drugi nastopi obenem z že znanim in tako privlačnim veselničnim parkom na razstavišču. Atrakcija tedna bo pa gotovo veliki festival slovenskih narodnih običajev 5. in 6. avgusta, na katerem bodo nastopile skupine iz Bele Krajine, Gorenjske, Koroške, Prlekije itd.

Kakor vsako leto, velja za obisk Mariborskega tedna tudi letos polovična vozna po vseh državnih železnicah od 1. do 17. avgusta. Mariborski teden bo zato najlepša priložnost za obisk našega severnega obmejnega ozemlja in njegove metropole Maribora, prekrasne kopalnice na Mariborskem otoku, zelenega Pohorja, solnčnega Kozjaka, Slovenskih goric in vseh drugih lepih postojank.

Koroški borci, posebej celjski legionarji!

Krajevna organizacija Legije koroških borcev v Gornjem gradu bo priredila v nedeljo 30. t. m. v lepem letoviščnem trgu Ljubnem ob Savinji proslavo 20-letnice bojev ob naši severni meji. Ob 9.45 bo sprejem na mostu na Ljubnem, ob 10. bo služba božja v župni cerkvi za padle in umrle tovariše, po službi božji bo velik manifestacijski zbor severnih borcev na Forštu, po zboru pa odkritje spominske plošče na hiši, kjer je bil leta 1919. glavni stan Celjske legije. Opoldne bo kosilo v raznih gostilnah. Ob 14. se bo pričela velika narodna veselica na Forštu. Sodelovala bo domača godba z godci v gorenjskih narodnih nošah. Čisti dobiček proslave je namenjen najrevnejšim članom.

Zveza z Ljubnim je tako iz Celja, kakor iz Ljubljane zelo ugodna. Borci, ki bodo potovali preko Celja na Ljubno, bodo imeli takoj zjutraj priključek na savinjski vlak do postaje Šmartno ob Paki, od koder bo vozil avtobus skozi Ljubno ob 9.45. Poleg tega bo bržkone vozil iz Celja poseben avtobus. To vožnjo organizira tovariška organizacija v v Celju. Udeleženci iz Ljubljane pa imajo direktno avtobus, ki odpelje iz Tavčarjeve ulice ob 5. in prispe na Ljubno ob 7.38 ter se vrne z Ljubnega ob 18.56.

Kdor si želi zagotoviti kosilo, ki bo stalo okrog 10 din. naj to prijavi organizaciji LKB v Gornjem gradu najkasneje do 26. t. m.

Severni borci in posebej celjski legionarji, pridite polnoštevilno na to proslavo! Nedelja 30. julija je naš dan in naj nikogar ne manjka! Pripeljite s seboj svoje sorodnike, prijatelje in znance!

Politika

Pravilna ugotovitev

Beograjska »Politika« je priobčila te dni daljši članek pod naslovom »Po izključitvi g. dr. Milana Stojadinovića in tovarišev iz JRZ«. Clankar pravi o dr. Stojadinoviću, da je poprej preganjal vse nacionaliste, sedaj pa poskuša, da se prikaže kot nekaj borec in voditelj nacionalizma, kakor da je ideologija borzno blago, ki prehaja iz roke v roko in čigar cena se včasih dviga, včasih pa zopet znižuje, da bi se tako dosegel največji dobiček. Taka ugotovitev onih, ki so pred lanskim volitvami in še nekaj časa po volitvah gospodu Stojadinoviću in njegovim sodelavcem v vladi peli toliko slave, je vsekakor preznačilna za razmere, v katerih so se izvršile lanske decembrske volitve, ki so rodile posledice, zaradi katerih še danes trpimo.

Veliko banovinsko posojilo

Vardarska banovina namerava najeti 100—150-milijonsko posojilo, s katerim da bi odpomogla raznim gospodarskim, prosvetnim in socialnim nevoljam na svojem področju. Kakor znano, je tudi naša dravska banovina že pred letom dni najela posojilo v znesku 63 milijonov dinarjev. Naši davkoplačevalci, ki bodo morali posojilo obrestovati in vračati, pa se upravičeno sprašujejo, kake koristi bomo imeli od tega posojila mi Slovenci. Tudi to je eno izmed onih dejanj, ki govore še danes na Stojadinovićeve volilnih lepkih. Njega so odzlagali, dejanja njegova in njegovih pomagačev, malih in velikih, tudi takih s slovenskimi imeni, pa govore še kar naprej v škodo naroda, ki je slepo verjel. Čas je že, da se ne odstranjujejo le ime-

na in osebe, odstraniti je treba tudi zlo, ki je bilo ustvarjeno. Ali ne bi bilo potrebno, da bi pri nas v Sloveniji iz takega posojila, ki smo ga dobili, uredili bolnice, popravili občinske ceste, gradili narodne šole v krajih, kjer se nam mladina ob mejah izgublja, a so šolski odbori in občine tako siromašne, da ne zmorejo tega!

Čudovito spreobrnjenje

Beograjska »Samouprava«, ki je do nedavnega na vse pretege poveljevala »vodjo« dr. Milana Stojadinovića, je objavila pred dnevi naslednje stavke:

»V zadnjih letih so pričeli pri nas uvajati neko modo, ki ni v skladu niti z našo miselnostjo niti z našimi tradicijami. To je moda umetno ustvarjene avtoritete in kulta posameznih strankarskih osebnosti. Naš narod, ki v zgodovini sploh ni imel vodij in ki razume pod nazivom vodja samo vladarja in državnega poglavarja, je dobil desetero vodij. Mnogi politiki, ki bi komaj mogli postati lokalni prvaki v svojem kraju, so dobili pretenzije, da postanejo vodje, in to »firerstvo« je postalo skoraj že epidemija.

Kako velika je nehvaležnost tega sveta!...

Glas od meje

Iz pisma, ki sem ga te dni prejel od obmejnega prosvetnega delavca, priobčujem nekaj odstavkov, ki so tako značilni za prilike in razmere ob naši severni državni meji. Takole mi piše:

»Solske in ostale razmere pri nas in v naši soseščini so malo roznate. Največ pač trpimo vsi skupaj zaradi nedostatkosti šolskih zgradb in pomanjkanja učnih pripomočkov. Pri nas ni imelo tri četrtine šolskih otrok nobenih šolskih knjig, ko sem prevzel upraviteljske posle. Z zvezki in drugimi pripomočki je bilo skoraj isto. Da se v takem položaju ne dajo delati čudeži, je samoobsebi umevno. V socialnem oziru pa dosežejo naše šole tako malo, da je vse le kapljica v morje. Tiste bore božičnice so samo bežen doživljaj za uboge otroke. Solske kuhinje, javne kopalnice, javne knjižnice v šoli, nacionalne prireditve v primernih prostorih, to bi bil ideal, ki je pa nedosegljiv. Pozimi smo imeli prireditve CMD. Polovica ljudi je morala oditi, ker ni bilo prostora. Ljudje zelo radi obiskujejo šolske prireditve. Vendar kaj pomaga vse to, ko pa ni primerne prostora. So pa stvari, ki se jih ne da popisati, ampak le v tem vsakdanjem življenju vedno ponovno doživljati in občutiti, ki nam pa na vsak korak razodevajo veliko revščino in osamelost vsega našega okoliša tu gori med »Südmarkinimi« naseljenci in ostro propagando v neposredni bližini meje.«

Spoznanje?

Pred dnevi smo čitali celo v »Samoupravi«, da je treba tudi v naši notranji politiki končno že prenehati s špekulacijo, neiskrenostjo in nepoštenjem.

Sladkor in sol

Po »Novi riječi« posnemamo:

Jugoslavija mora letos uvoziti tisoč vagonov sladkorja iz inozemstva. Kartel sladkornih tovarn omejuje sejanje sladkorne pese in je ne mara kupovati od zadržug, marveč od posameznikov. Pri nas živi 55.000 kmečkih gospodarstev od sladkorne pese. Za kilogram sladkorja je treba za 1.63 din sladkorne pese. Sladkorne tovarne deklarirajo 30 do 40 odstotkov dividende. Kilogram soli, uvožen iz inozemstva in dostavljen na našo postajo, stane 14 par.

Življenjski prostor

Po »Novi riječi« posnemamo:

Življenjski prostor naroda (n. pr. Kitajska za Japonsko) je oni prostor na zemeljski obli, ki je na nezakonit način naseljen z miroljubnimi praprebivalci. Ta prostor je potreben močnim narodom za odkladanje avionskih torpedov, artilerijskih bomb in projektilov vseh kalibrov, ki jih je nagromadila civilizacija močnega naroda. Tak življenjski prostor je potreben močnim narodom, da preizkusijo svojo moč na šibkejših narodih. Na takem življenjskem prostoru plasirajo močni narodi tudi svojo industrijo strupenih in dušljivih plinov (svojo vojašniško produkcijo) in dajejo duška svoji dinamiki. Če pokažejo

Kino METROPOL Celje

Od 14. do 16. julija

EPOPEJA BORBE, JUNAŠTVA IN POŽRTVOVALNOSTI

ULTIMAT

SRBIJA — AVSTRIJA

Tajno poslanstvo mlade ga kapetana — Sestanek v parku — Aretacija v Zemunu — Prva žrtve svetovne vojne — Vojna je napovedana...

V glavnih vlogah: Eric v. Stroheim, Dita Parlo, Abel Jacquin

praprebivalci tega življenjskega prostora slične odlike, kakor narodi, ki reflektirajo na ta življenjski prostor, potem tak prostor preneha biti življenjski prostor in dobi naziv zavezniške ali prijateljske dežele.

Oboroževanje

Nemčija potroši danes za oboroževanje okrog 300 milijard dinarjev, to je dvakrat več nego leta 1915. sredi vojne. Na vsem svetu potrošijo za oboroževanje vsak dan okroglo 3 milijarde dinarjev. S tem denarjem bi lahko vzdrževali brez slehernega dela vsak dan 200 milijonov ljudi. Svetovni izdatki za oboroževanje so se od l. 1932. do 1938. povečali za 365 odstotkov.

Vsi tuji državljani morajo zapustiti Južno Tirolsko

V zvezi z nasilno preselitvijo 250.000 južnotirolskih Nemcev so izdale sedaj italijanske oblasti nalog, da morajo vsi tuji državljani v roku 2 dni zapustiti pokrajino Bozen. Ta odredba se nanaša tudi na mnogoštevilne švicarske hotelirje in ne izvzema niti redovnikov benediktincev, ki so živeli v okolici Bozna. Vse intervencije poslanikov tujih držav so bile brezuspešne, dosegle so le kratko podaljšanje izselitvenega roka, da morejo prizadeti urediti svoje gospodarske in zasebne zadeve.

Pravica sile

»Gottscheer Zeitung« je objavila naslednje geslo, namenjeno kočevskim in menda tudi drugim Nemcem: »Samo ena pravica je in ta pravica se glasi: lastna moč«. Kaj bi bilo, če bi se začeli dosledno ravnati po tem geslu vsi Slovenci? Dvomimo, da bi bilo to »Gottscheer Zeitung« prav...

Nemška mladina v inozemstvu

Za nemško mladino v inozemstvu organizirajo letos poletna taborišča v Nemčiji po raznih nemških mestih. Kljub težavam prehrane za lastne ljudi pričakujejo 2000 fantov in deklet iz Jugoslavije, Bolgarije, Italije, Madžarske in Portugalske.

× Ob 150-letnici francoske revolucije prirejajo sedaj v Parizu veličastne svečanosti, ki so dosegle danes, na francoski narodni praznik, svoj višek. Ob tej priliki je prišlo do velikih manifestacij prijateljstva med Francijo in Angljo

× Izključitev dr. Milana Stojadinovića iz JRZ. Širši in ožji glavni odbor JRZ sta imela v nedeljo v Beogradu skupno sejo, na kateri je bil za predsednika glavnega odbora JRZ izvoljen predsednik vlade Dragiša Cvetković. Iz stranke in obenem iz glavnega odbora JRZ so bili zaradi delovanja proti stranki in vladi izključeni bivši predsednik vlade dr. Milan Stojadinović, Djura Janković, Ugrin Joksimović, Dušan Leticica, dr. Niko Novaković, Svetozar Stanković, Svetolik Stanković, Dobrivoj Stošović in Dušan Trisković.

× Predsednik bolgarske vlade dr. Kioseivanov je prispel po svojem obisku v Berlinu v nedeljo na Bled, kjer je ostal do torka. Na Bledu se je sestal z zunanjim ministrom dr. Cincar-Markovićem. Razgovori obeh državnikov so pokazali popolno soglasje Jugoslavije in Bolgarije ter njuno odločnost, da nadaljujeta politiko globokega prijateljstva, čim tesnejšega gospodarskega zblizanja ter politiko neodvisnosti, nevtralnosti in dobrih odnosov do vseh sedov.

Domače vesti

— Veličastne manifestacije bolgarsko-jugoslovenskega bratstva v Sofiji. Bolgarski kralj Boris je v nedeljo dopoldne ob prisotnosti ogromne množice otvoril IX. zlet bolgarskih Junakov, ki se ga je udeležilo tudi okrog 7.000 jugoslovenskih Sokolov ter delegacije poljskih in ruskih Sokolov. V svojem nagovoru pred Junaki in Sokoli je kralj Boris izrazil svoje prepričanje, da bo složno delo Junakov in Sokolov pripomoglo k še boljšemu medsebojnemu spoznavanju in k poglobitvi bolgarsko-jugoslovenskega bratstva. Kmalu nato je bil mimohod Junakov in Sokolov pred kraljevskim dvorom. Ogromna množica ljudstva je povsod navdušeno vzklikala Junakom in Sokolom. V ponedeljek zvečer so priredili na Borisovi gradini velik banket na čast zastopnikom jugoslovenskega sokolstva. Banketa se je udeležilo okrog 500 oseb, med njimi več članov bolgarske vlade, jugoslovenski minister za telesno vzgojo Čejović, sofijski metropolit Stefan ter vrhovni predstavniki sokolstva in Junakov. Na banketu je bilo izmenjanih več pristrčnih govorov. V torek dopoldne je bila seja sokolskega starešinstva in ožja konferenca slovanskega sokolstva. Na zletišču so se nadaljevale lakoatletske tekme. Zvečer je priredil bolgarski prosvetni minister Tilov vrhovnim zastopnikom Junakov in Sokolov banket, pod milim nebom pa so priredili sijajno akademijo. V sredo dopoldne so bili slovesno objavljeni rezultati junaških in sokolskih tekmovanj. Jugoslovenska moška vrsta je dosegla 240,1, bolgarska pa 226,5 točke. Tudi med ženskimi vrstami je zmagala jugoslovenska. Med pojedinci je zavzel prvo mesto Junak Mirčev, drugo pa le z malo razliko v točkah Sokol Kujundžić. Na zletišču je bil popoldne javen nastop Sokolov in Junakov, ki je sijajno uspel. Zvečer je krenila z zletišča ogromna baklada v mesto skozi špalirje ogromnih množic. S tem so bile velike sofijske svečanosti zaključene. Zadnji zletni dan je bil obenem višek manifestacij jugoslovensko-bolgarskega bratstva.

— Sprememba v vodstvu Poštne hranilnice kraljevine Jugoslavije. Kakor poročajo časopisi je upokojen dosedanj generalni direktor Poštne hranilnice dr. Milorad Nedeljković. Redkokdaj je vest o upokojitvi visokega državnega uradnika najširše gospodarske kroge tako razveselila, kakor ta. Zlasti zagrebški časopisi beležijo to vest z velikim veseljem in ugotavljajo, da je imenovanje novega generalnega direktorja Poštne hranilnice, dosedanega tajnika Saveza denarnih zavodov v Zagrebu dr. Miljenka Markovića, ki je znan kot odličen strokovnjak in uživa zaupanje najširših krogov, dokaz, da Poštna hranilnica svoje dosedanje gospodarske politike noče nadaljevati. Tudi slovenski gospodarski krogi pričakujejo, da bodo velika denarna sredstva, ki jih dajejo naši hranilci na razpolago Poštne hranilnici, prišla v bodoče tudi našemu domačemu gospodarstvu v prid.

— Uboj pri Zetalah. V vinotoču posestnika Janeza Kolarja v Sp. Ravnah blizu žetal pri Rogatcu je popival v četrtek 6. t. m. zvečer posestnikov sin Jurij Zakelšek iz Zg. Raven v družbi znancev. Okrog 23. se je Zakelšek odpravil proti domu, prej pa je še izmaknil Kolarju steklenico vina. Kolar je kmalu opazil tatvino in je pohitel v Zg. Ravnice k Zakelškovi domačiji. Tam je začel razburjen kričati in je zahteval, da mu Zakelšek vrne ukradeno steklenico z vinom. Jurij Zakelšek, ki je bil vinjen in je že ležal v šupi, je vstal, pograbil kol, stopil h Kolarju in ga udaril s kolom dvakrat po glavi. Kolar se je zgrudil nezavesten, nakar mu je vrgel Zakelšek še 20 do 30 kg težak kamen na prsa. Težko poškodovanega Kolarja so spravili domov, kjer je drugi dan izdihnil. Jurija Zakelška so aretirali in izročili okrožnemu sodišču v Celju.

— Vsem gasilskim četam! Prostovoljna gasilska četa Laško, ki je najstarejša na našem področju, bo praznovala 15. in 16. t. m. svojo 70-letnico. Glavna prireditve bo v nedeljo 16. t. m. in je združena z zletom Gasilske zajednice dravske banovine. Obenem bo preizkušnja okoliških čet za nastop na letošnjem gasilskem kongresu v Ljubljani. Vse tov. čete vabimo, da se udeležijo

prireditve v čim večjem številu. Za čete iz bližnje okolice je udeležba obvezna. Skupine najmanj 6 članov, ki potujejo skupaj, imajo 50% popusta na državnih železnicah. Vsi morajo imeti članske legitimacije. Dalje morajo predložiti postajni-blagajni spisek potujočih v dvojniku (imena vodje in vseh udeležencev). Udeležbo več kot 30 članov morajo javiti železniški postaji 24 ur preje. — Gasilska zajednica dravske banovine.

— Pod zaščito Solea kreme solnce, voda in veter Vaše kože ne morejo ogroziti, ampak lahko le pospešujejo njeno lepoto in zdravje. SOLEA krema za boljše prehrano kože.



— Dunajska vremenska napoved za soboto 15. t. m.: Spremenljivo oblačno, nagnenje k padavinam, popoldne izboljšanje.

Celje in okolica

c Jubilej, ki ga ne bodo slavili. V soboto 15. t. m. bo poteklo že osem let, odkar je prevzela varnostno službo v Celju mestna policija. Bilanca tega jubileja je, da osebje predstojništva mestne policije še vedno ni pokojninsko zavarovano in nima službene pragmatike, pač pa ima še vedno izredno nizke plače in na stražnici tako sijajne postelje, da popada stražnike groza, če si želijo po naporni in odgovorni službi na njih »odpočiti«. Vse kaže, da se lepe besede o socialnosti in ljubezni do bližnjega, ki jih včasih čujemo iz ust neizvoljenih gospodov pri mestni občini, ne nanašajo na policijsko osebje, ki živi v zelo težkih razmerah in zre po pravici s skrbjo v bodočnost.

c Ali je to v redu? V četrtek okrog 10. dopoldne je dalo celjsko mestno avtobusno podjetje postaviti na trg pred Mestno hranilnico v Celju svoje avtobuse in jih fotografirati. Trg je bil zaradi tega tako natrpan z avtobusi, da je promet mimo kolodvora docela zastal. Avtobuse so fotografirali s kolodvorske strani. Škoda, da niso postavili avtobusov pred kolodvor in jih fotografirali s kolodvorskim poslopjem vred, ki so ga nekaj časa renovirali in modernizirali, a so pred nekaj tedni delo ustavili in ga kljub zagotovitvi »Slovenca« še vedno ne nadaljujejo. Ne glede na to pa smo mnenja, da je tako oviranje prometa na izredno prometnem trgu pred kolodvorom zaradi fotografiranja mestnih avtobusov nedopustno. Kaj bi bilo, če bi si dovolil takšno stvar kak zasebnik? Quod licet Jovi...

c Zanimiva razprava zaradi zemljevida. Na sreskem sodišču v Celju je bila pred dnevi razprava proti profesorju drž. realne gimnazije v Celju g. Francu Rojšku, ki ga je tožil g. Maks Hubert, lastnik knjigarne »Domovine« v Celju, zaradi prestopka zoper čast po §§ 297. in 301. k. z. in zaradi prestopka zoper tuje imovinske koristi po § 367. k. z. Dne 15. maja je g. prof. Rojšek razlagal v 2.e razredu celjske gimnazije zemljepis. Med razlago ga je vprašal učenec Dimitrij Mikuš, ali pripadata mesti Katovice in Kralova Huta Nemčiji, ker sta na zemljevidu Nemčije, ki ima že označen češki protektorat in ki je izobešen v izložbi knjigarne »Domovine«, označeni rdeče, kakor da spadata pod Nemčijo.

Za isto pojasnilo je prosil profesorja tudi učenec Ivan Kocuvan. Gosp. profesor je pojasnil učencema, da je napačno, če je tako označeno na zemljevidu. Dejal je tudi, naj učenci ne hodijo v knjigarne, kjer prodajajo in izobešajo take zemljevide, marveč v knjigarne, kjer takih zemljevidov ne prodajajo. Zaradi tega je knjigarnar g. Hubert tožil g. prof. Rojška. Razprava je pokazala, da je hotel g. prof. Rojšek v takratnih vznemirljivih dneh utrditi v svojih učencih narodno zavest in da je zaradi omejenega netočnega in izzivalnega zemljevida moral zavzeti svoje stališče. V preteklem šolskem letu je prišlo pred knjigarno »Domovino« zaradi nekkih razstavljenih tujih knjig do dijaške demonstracije. Gosp. Hubert je dijake zaradi tega ovadil, nakar je teklo proti dijakom disciplinsko postopanje. Da prepreči slične dijaške demonstracije, je g. prof. Rojšek svetoval dijakom, naj hodijo rajši kupovat v druge knjigarne, ne pa tja, kjer bi mogla biti njihova nacionalna zavest žaljena in bi lahko zaradi tega podvzeli korake, ki bi jim utegnili škoditi. Zagovornik g. prof. Rojška je predložil dva prospekta knjigarne »Domovine«, na katerih je odtis štampiljke z nemškimi pozivom, naj kupujejo vsi nemške knjige le v nemških knjigarnah! Gosp. prof. Rojšek je bil oproščen vsake krivde, g. Hubert pa obsojen na plačilo pravnih stroškov in na plačilo 250 din povprečnine.

c Celje dobi veliko moderno dvorano. Celjska posojilnica d. d. kot lastnica Narodnega doma se je odločila za povečanje in moderniziranje velike dvorane Narodnega doma. Dvorano bodo razširili proti dvorišču v takem obsegu, da bo enkrat večja nego je bila doslej. Dvorana bo modernno urejena in bo izvrstno služila celjskim potrebam. Dela so se pričela te dni.

c Javni telovadni nastop Sokolskega društva Celja I se bo pričel v nedeljo 16. t. m. ob 15. na letnem telovadišču pri Sokolskem domu v Gaberju. Nastopila bo tudi meddruštvena vrsta na bradji in drogu. Po nastopu bo zabava. Sodelovala bo celjska železničarska godba. Udeležite se telovadnega nastopa v čim večjem številu in podprite stremeljnja in delo mladega in agilnega Sokolskega društva Celja I!

c Zahteve cinkarniškega delavstva. V gostilni »Ameriki« na Sp. Hudinji je bilo v nedeljo zborovanje cinkarniškega delavstva, ki se ga je udeležilo okrog 200 oseb. Na zborovanju so poročali štirje referenti strokovnih organizacij. Cinkarniško delavstvo, ki je imelo doslej s cinkarno samo obratni sporazum, zahteva sedaj sklenitev kolektivne pogodbe, po kateri bi se mezde delavstva zvišale za 10 do 15 odstotkov. Upamo, da se bo zadeva v kratkem zadovoljivo uredila.

Na Anski vrh priredi v nedeljo 16. t. m. godba poštних uslužbencev iz Celja izlet. Prašiček na ražnju, piščanci, pivo in vino. Pridite!

c Promenadni koncert v parku. Da prispeva svoj delež k pospeševanju tujškega prometa v Celju, bo priredilo Godbeno društvo poštних uslužbencev v Celju 27. t. m. ter 3. in 17. avgusta, vsakokrat s pričetkom ob 20., promenadne koncerte v mestnem parku. Prvi koncert je bil sinoči in mu je prisostvovalo zelo mnogo občinstva.

c Volitve kapucinskega provinciala in definatorjev. V kapucinskem samostanu v Celju, ki je sedež jugoslovenske ilirske kapucinske province, so bile v torek dopoldne volitve kapucinskega provinciala. Provincialnega kapitlja se je udeležil tudi generalni definator p. dr. Pavel pl. Friedrichsseggen iz Rima, po rodu iz Vestfalske. Za novega ilirskega provinciala je bil izvoljen p. Linus Prah iz Celja. Za definatorje so bili izvoljeni p. Rafael Bogataj iz Skofje Loke, Kamil Požar iz Skofje Loke, Matija Koren iz Dubrovnika in Pavel Ivakić iz Karlovca. Za provincialna kustosa sta bila izvoljena p. dr. Odilo Mekinda in Oton Kocjan.

c Kraji Polule, Košnica in Tremerje bodo do jeseni elektrificirani. Poročali smo že, da bo falka elektrarna v sporazumu s Kranjskimi deželnimi elektrarnami in mestno elektrarno v Celju elektrificirala Polule, Košnico in Tre-

Predno se odpeljete na dopust, si ne pozabite preskrbeti Vašemu okusu priljubljene čitane, pisemskega papirja, albumov za foto posnetke, nalivnih peres itd. pri tvrdki Karl Goričar vdv., Celje, Kralja Petra cesta 7.

merje. Stroške bodo krili zainteresirani in mestna elektrarna. Te dni so že začeli graditi električni vod od daljnovega falkske elektrarne v Pečovniku proti Košnici. Kakor čujemo, bo delo gotovo v šestih tednih, tako da bo na Polulah, v Košnici in Tremerju že v septembru zasvetila električna luč.

c Oj ta Šavinja! Kot kronisti beležimo, da je bila Šavinja v četrtek 13. in petek 14. t. m. v jutranjih urah spet umazana in motna in da te umazanije niso zakrivilo kake vremenske neprilike.

c Maturanti celjske gimnazije iz leta 1914. bodo proslavili v soboto 15. t. m. zvečer v hotelu »Evropi« 25-letnico mature.

c Iz starokatoliške cerkve. Odslej bo redna služba božja vsako nedeljo in praznik. Župni urad uraduje vsak delavnik.

c Rudarsko šolo v Celju je obiskovalo v šolskem letu 1938-1939 skupno 83 učencev. Pouk na prvih dveh razredih je bil zaključen 15. junija. Razred je dovršilo 45 učencev, 4 imajo ponavljalni izpit, 4 so ostali neocenjeni. Učenci tretjega letnika so opravili završni izpit 24. junija in sicer je bilo 23 kandidatov iz rudarske in 5 iz topilniške stroke. Izpitom je predsedoval višji ministrski inspektor g. Jovan S. Dinić. Ocena končnega izpita je bila: 2 odlična, 14 prav dobrih in 9 dobrih. Trije kandidati so bili reprobirani na jesenski termin. Dva dijaka sta ostala zaradi bolezni neocenjena. Prošnje za sprejem v novo šolsko leto je treba vlagati na ravnateljstvo šole do 15. avgusta. Glavni pogoji za sprejem v I. letnik šole je osnovnošolska izobrazba in štiriletna strokovna praksa. Redni šolski pouk se bo pričel 15. septembra, popravni izpiti bodo od 11. septembra dalje.

c Hranilnica dravske banovine, podružnica v Celju, zaradi popravila uradnih prostorov v ponedeljek 17. julija ne bo poslovala.

c Uspel nastop gojencev Rudolfa Piliha. V ljubljanskem radiu so pred kratkim igrali štirje gojenci g. Rudolfa Piliha, državnega prvaka na harmoniki, ki že šest let vodi svojo šolo v Celju in poučuje tudi na Glasbeni Matici v Ljubljani. Mladi harmonikarji so pokazali dobro obvladanje instrumenta, talent in skrbno šolo ter so se s svojo igro zelo uveljavili. Nastopili so Rudolf Schmidt iz Brežic, Jelko Kramar in Tonček Hofbauer iz Celja ter Niko Prijatelj iz Ljubljane. Gosp. Pilih je lahko po pravici ponosen na te svoje gojence.

c Okrožni odbor LNP v Celju bo imel svoj redni letni občni zbor v nedeljo 16. t. m. ob 9. dopoldne v klubski sobi Celjskega doma.

c Zetev smrti. V stari mestni ubožnici na Slomškovem trgu je umrl 7. t. m. v visoki starosti 89 let cestni pometlač v p. Stefan Volavšek. Na Zg. Hudinji je umrl v soboto 29-letni mizarški pomočnik Miloš Gorenjak, na Dečkovi cesti 1 pa v četrtek dveletni sinček tovarniškega delavca Ivan Kvas. V Mestnem zavetišču v Medlogu je umrla danes 71-letna mestna reva Ema Pušnikova. V celjski bolnici so umrli: v soboto 23-letna žena občinskega sluga Ana Joštova iz Zibike in 34-letni preužitkar Anton Kajtner iz Orle vasi pri Braslovčah, v nedeljo 51-letni kočar Josip Tabor od Sv. Stefana pri Hrastniku, v sredo 61-letna dninarjeva žena Jožefa Skobernetova iz Laz pri Dramljah, v četrtek pa 20-letni pastir Franc Intihar iz Kostivnice pri Kalobju. N. p. v m.!

c Smrt vojaka v Šavinji. V soboto okrog 16. se je kopala četa vojakov v Šavinji na Polulah med Belajevo in Pantnerjevo gostilno. Med kopanjem je zašel 24-letni Mato Bakula, redov 1. čete 39. pp., doma z Roškega polja v primorski banovini, po poklicu slikarski pomočnik, v globljo vodo in izgubil v valovih. Vojaki so ga kmalu našli in izvlekli iz vode. Poskušali so ga obuditi z umetnim dihanjem, toda zaman. Bakula je bil že mrtev. Prepeljali so ga na bolniško pokopališče in položili v ponedeljek po obdobju k zadnjemu počitku.

c. Cirilmetodovo kresovanje v Celju. Ob priliki kresovanja moške in ženske podružnice Družbe sv. Cirila in Metoda v Celju sta podružnici priredili zbirko za narodno obrambne in obmejne šolske svrhe. Prebivalstvo mesta Celja je tudi letos pokazalo polno razumevanje za velike cilje, katerim služi naša šolsko obrambna družba, in podprla to zbirko tako, da je bila odposlana glavnemu vodstvu v Ljubljano vsota 3670 din, tako, da je vsaka podružnica poslala 1835 din. Odbora obeh podružnic se zahvaljujeta javno vsem, ki so v ta namen prispevali.

c. Znani psihografolog Winterry, ki vodi rubriko »Klinika za dušo in srce« v ponedeljski izdaji »Jutra« in ki je dosegel v zadnjih letih velike uspehe v inozemstvu, je prispel zopet za nekaj dni v Celje.

c. Pripravljalni pododbor Udruženja četnikov v Celju vabi vse nacionalne ljudi, da se včlanijo v četniškem udruženju, ki je ena naših najodličnejših borbenih organizacij. Pismene prijave naj se pošiljajo na naslov: Pripravljalni pododbor Udruženja četnikov v Celju ali pa izročajo osebno poverjeniku Josipu Barku-Hojniku, Celje, Dečkova c. 19

c. Tečaj za odpravo govornih motenj (jecanje, brbotanje i. dr.), odobren od kr. banske uprave bo v Celju na okoliški deški šoli v Komenskega ulici. Vpisovanje v tečaj bo v nedeljo 16. t. m. ob 11. dopoldne istotam. Tečaj je namenjen šolski mladini v spremstvu roditeljev, pa tudi odraslim logopatom do starosti 30 let. Urejen bo po možnosti tako, da se ga bodo mogli udeleževati tudi interesi iz oddaljenih krajev, ki leže ob železnici in avtobusnih progah. Tečaj bo vodil strokovni učitelj ljubljanske gluhozemnice g. Vilko Mazi, ki ima na tem področju že dolgoletne izkušnje. Ker je zaradi individualnega pouka število mest v tečaju omejeno, se na naknadne prijave ne bo mogoče ozirati. Prodorna pojasnila bodo dobili interesi pri vpisovanju.

Kdor podpira Narodno kreditno zadrugo ž o. z. v Celju pomaga čuvati naše meje in našo narodno posest.

Ustanovitelji: Sokolske župe: Celje, Kranj, Ljubljana, Maribor in Novo mesto, Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, Sokol-matica: Celje, Ljubljana, Maribor in Zveza kulturnih društev v Ljubljani.

c. Delovni trg. Pri celjski borzi dela je bilo 10. t. m. v evidenci 193 brezposelnih (147 moških in 46 žensk) nasproti 303 (263 moških in 67 žensk) dne 30. junija. Delo dobi 43 delavcev za regulacijo Savinje, 6 hlapcev, 2 mizarja, po 1 krojač, čevljar in tapetnik, 7 kuharic, 5 služkinj, po 2 gospodinj in postrežnici ter po 1 varuhinja in kmečka dekla.

c. Plačilo občinskih davščin. Mestno poglavarstvo v Celju opozarja hišne posestnike in lastnike vozil, da so 1. t. m. zapadli v plačilo 5-odstotni najemniški vinar in 2-odstotna kanalska naklada za proračunsko razdobje od 1. VII. do 30. IX. 1939, vodarina in števina za proračunsko razdobje od 1. IV. do 30. VI. 1939 ter drugi obrok davščine na vozila. Stranke naj plačajo zapadle obroke pri mestni blagajni celjski zanesljivo do 10. avgusta. Po preteku tega roka bo mestno poglavarstvo zaračunalo zakonite 6-odstotne zamudne obresti. Plačila, ki bodo po preteku 6 tednov od dneva dospelosti zaostala, bodo izterjana z izvršbo.

c. Zdravniško dežurno službo za člane OUZD bo imel v nedeljo 16. t. m. zdravnik dr. Podpečan, Celje, Mariborska cesta.

c. Nočno lekarniško službo ima od 15. do 21. t. m. kr. dvorna lekarna »Pri Mariji pomagaj«.

c. Gasilska četa Celje. Od 16. do 22. t. m. ima službo I. vod.

Pletenine trpežne nogavice kopalne obleke

vseh vrst po meri v pletilnici
Pongračič, Celje, Slomškov trg 1

Iz občinstva Mož s hrbtnico

Pred dnevi sem bil v nekem celjskem javnem lokalu priča zanimivega in značilnega prizora. V lokalu je sedel neki Slovenec, ki rad menja kavarne, a se sicer rad trka na svoje nacionalne prsi in poudarja potrebo nacionalne doslednosti. Tam se je sestel z nekim Nemcem. Omenjeni Nемец je nagovoril gospoda v dobri slovenščini, naš vrli »nacionalist« pa je govoril — o j, čudo! — v nemškem jeziku. Če ta slovenski gospod kot dober bivši lovec morda še vedno lovi svojo nacionalno doslednost, mu priporočamo, da si poišče vzgled pri narodno zavednih rudarjih, s katerimi tudi prihaja pogosto v stik. K temu delu mu želimo: »Srečno!« Rudarji.

„Vzorna“ cesta

Med skrajno slabimi našimi cestami menda prednjači bivša banovinska, sedaj podržavljena cesta v odseku med Polulami in Tremerjem, ki so jo ob priliki regulacijskih del na Savinji razširili in popravili. Veliki promet je ta cestni odsek tako poškodoval, da je vsa cesta razrita in polna kotanj, ki ogrožajo varnost prometa. Na rob ceste so sicer navozili mnogo gramoza, a nikogar ni, ki bi ta gramoz nasul na cesto. Ali bo se tudi tukaj zgodilo po starem receptu, da bodo pustili gramoz tako dolgo ob cesti, da bo zlezal v zemljo in da se bodo kotanje na cesti izpremenile v plavalne bazene? —n—

Mestno parno in kadno kopališče

Pred kratkim sem stopil v novo mestno parno in kadno kopališče v Delavskem domu ter naročil kabino. Zaprta pa sem moral ugotoviti, da je bila kabina slabo očiščena in umazana, tla pa so bila mokra. Nisem vedel, kam bi stopil, da bi se oblečen ne zmočil, in kam bi sedel, da bi se ne umazal. Ali ni nikogar, ki bi strogo pazil na nujno potrebno snago in higieno v tem novem kopališču.

Vodometi na Cankarjevi cesti

Na Cankarjevi cesti je hodnik za pešce od Gubčeve ulice do poštnega poslopja tako pokvarjen, da brizga ob deževnem vremenu izpod zrahljanih cementnih plošč skoraj ob vsakem koraku umazana deževnica na pešca in obliva njegove noge in obleko z blagodejno mokroto. Ta nedostatek opazujemo in občutimo že dalje časa. Mislimo, da bi bil že čas, da bi ga dala občina odpraviti. —č—

**BARVE
LAKI
FIRNEŽ
ČOPIČI
S. HOLOBAR - CELJE
SLIKARSTVO IN TRGOVINA BARV**

Sport

* Ocenjevalno vožnjo motociklov bo priredila celjska sekcija Motokluba »Hermesa« v nedeljo 16. t. m. na progi Celje—Šoštanj—Braslovče—Celje. Določene so tri kategorije motociklov in sicer do 250, do 350 in 500 ccm. Povprečna brzina kategorije 500 ccm znaša 45 kg, kategorije 350 ccm 40 km in kategorije 250 ccm 35 km. Pravico starta imajo vsi verificirani člani motoklubov kraljevine Jugoslavije. Start in cilj bo pred celjskim kolodvorom. Na progi bosta dve kontroli, ena v Šoštanju, druga v Braslovčah. Sportniki motoristi se vabijo, da se udeležijo te ocenjevalne vožnje. Prijave so mogoče na dan tekmovanja ali pa tudi prej na naslov: Motoklub »Hermesa«, sekcija Celje, hotel »Pošta«.

* Nov uspeh BSK. Naš državni prvak BSK je v nedeljo v Beogradu v prvi polfinalni tekmi za srednjeevropski pokal premagal enajstorico Ujpesta iz Budimpešte s 4:2 (2:1).

* V prvi finalni tekmi za juniorsko prvenstvo LNP je v nedeljo mladina SK Ljubljane premagala mladino ISSK Maribora s 3:0 (2:0).

Iz naših krajev

Vitanje Gasilska slavnost v Vitanju Vitanje, 14. julija.

Gasilska četa v Vitanju je v nedeljo razvila svoj prapor. Svečanosti so se udeležile vse gasilske edinice iz konjiškega sreza, nekaj tudi iz celjskega in celo iz slovenjegraškega sreza. Pokrovitelja g. bana je zastopal sreski podnačelnik g. Lipovec. Krasnemu praporu je kumovalo menda kar 6 kumov in kumic med njimi graščakinja gospa Thurnova, trgovka in posestnica ga. Jožica Jeromeleja, hčerka pokojnega borca za slovenske pravice pod Avstrijo g. Vesterja, nadalje veleposestnica ga. Lota Piklova, soproga podžupana in sokolskega podstarešine v Vitanju, trgovka, gostilničarka in posestnica ga. Kuzmova, soproga domačina, nacionalista, bivšega podpredsednika sreske organizacije JRKD in pozneje JNS ter gostilničar in posestnik g. Pirh. Prapor je blagoslovil g. kanonik Zagar iz Nove cerkve. Slavnost je po zaslugi vitanjskih žena in deklet ter predsednika vitanjske gasilske čete g. Tischlerja prav dobro uspela.

Kakor večkrat na veselicah, tudi veselica ta dan ni potekla brez incidenta, ki ga je povzročilo dobro vince in živahno razpoloženje. Prišlo je do več minutnega medsebojnega »birmanja«. Nadebudni sinho nekega gospoda, ki je bil pred vojno v Konjicah dober telovadeč »Turnvereina« in med vojno prav vnet »Jungschütz«, je hotel dati duška svojemu razpoloženju. To izzivanje so obsojali vsi pametni Slovenci brez razlike strank, pa tudi navzoči jugoslovenski državljani nemške narodnosti. Med tem »birmanjem« se je tudi slišala beseda »Bauerntrottel«, baje iz ust gospoda, ki je odvisen od kmeta. Upamo, da je bil ta incident likvidiran že z »birmo«. Neki gospod, ki je na višjem položaju je zahteval, da aretirajo nekoga, ki si je upal glasno povedati, da smo v Jugoslaviji in da naj izvestni ljudje to upoštevajo. Naše orožništvo se taki zahtevi seveda ni moglo odzvati.

Ker smo v Vitanju navajeni senzacij, smo kar veseli, da to pot ni bilo kaj hujšega. Opozarjamo pa tiste, ki mislijo, da lahko delajo, kar hočejo in da lahko izzivajo pošteni slovenski narod, da si zapomnijo, da je naše potrpežljivosti konec. V takih primerih bomo vsi pošteni Slovenci, brez razlike strank, nastopili skupno.

Agilni gasilski četi, katere člani so po večini kmetje, delavci in obrtniki, pa iskreno čestitamo k lepo uspeli slavnosti.

Konjice

k Nacionalna mladina bo obiskala konjiški srez. Kakor smo že poročali bo prispelo dne 29. in 30. t. m. večje število izletnikov v konjiški srez. Oni, ki bodo prispeli v soboto, bodo prenočili v Vitanju. Ogleдали si bodo lepo Vitanje, ki slovi naokrog pod imenom mala Črna gora. Agilni Vitanjčani bodo poskrbeli, da bodo gostje zadovoljni in da bodo ponesli najlepše spomine iz Vitanja. Tudi Stranice, Zreče, Konjice, Oplotnica in Loče bodo poskrbele za lep sprejem gostov in za veselo bivanje v konjiškem srezu. Gostje se bodo pričeli, da je lep letovišni srez gostoljuben in da so prebivalci tega sreza dobri, pošteni in zavedni Slovenci.

k Sreski organizaciji OJNS in JNS sta imeli v nedeljo skupno sejo v Narodnem domu. Poročal je g. Ciril Zagar. Sklepali so tudi o pripravah za sprejem delegatov vseh sreskih organizacij OJNS, ki bodo prispeli v soboto 29. t. m. v Konjice.

k Agilna gasilska četa v Konjicah bo priredila v nedeljo 16. t. m. veliko tombolo, združeno z zabavo. Vabljeni vsi prijatelji!

Zreče

zr Sokolski nastop. V nedeljo 23. t. m. bo v Zrečah sokolski nastop, na katerega že sedaj opozarjamo vsa bratska društva v srezu.

zr Koncert malih harmonikarjev. V nedeljo 9. t. m. so priredili mali harmonikarji krasno uspel koncert. Samo

škoda, da Zrečani nimajo zanimanja za take ljubke prireditve naših malčkov. Dvorana je bila slabo zasedena. Vseeno pa so malčki želi veliko odobravanje. Malim agilnim harmonikarjem kakor tudi njihovem učitelju iskreno čestitamo! Zelimo, da bi še v ostalih večjih krajih v srezu priredili slične nastope. Seveda je pa potrebna tudi reklama in upamo, da bo potem obisk boljši.

Skomarje

sk Na Vidov dan je bila na Skomarju lepa proslava narodnega praznika. Ta dan je prejelo 36 otrok prvo obhajilo. Po končani maši se je zbralo na povabilo agilnega šolskega upravitelja g. Pečnika lepo število faranov na prostem v bližini cerkve. Pri slavnostni mizi so zajtrkovali prvoobhajanci. Po zajtrku se je pričela proslava v deklaracijami, petjem, govori itd. Lepa proslava v najvišji župniji (okrog 900 m nad morjem) na Pohorju se je končala z državno himno ter navdušenim vzklikanjem kralju in Jugoslaviji. Priznati je treba, da je g. šolski upravitelj res odličan organizator in vzgojitelj, ki mu je na srečo dobrobit mladine in naroda. S prebivalstvom skomarske župnije in tudi z gospodom župnikom živi g. Pečnik v velikem prijateljstvu in slogi.

Vojnik

v Požar v Višnji vasi. Te dni se je vnelo gospodarsko poslopje posestnika Prekorška v Višnji vasi pri Vojniku. Zaradi vetra se je ogenj hitro razširil in je kmalu zajel vse poslopje. Na kraj požara so prispeli vojniški gasilci, ki pa gorečega poslopja niso mogli več rešiti, pač pa so preprečili, da se ni požar razširil na sosedna poslopja. Gospodarsko poslopje je s poljskimi pridelki in poljedelskim orodjem vred pogorelo do tal. Škoda znaša okrog 80.000 din. Izgleda, da je bil požar podtaknjen.

v Obupno dejanje. Posestnikov sin Alojz Kovač na Frankovcem pri Vojniku si je pred kratkim pri delu zlomil nogo. Ker je bil prepričan, da mu bo ta poškodba za trajno zmanjšala sposobnost za delo, se ga je polastil obup. Nesrečnež se je te dni obesil. Ko so ga našli, je bil že mrtev.

Vransko Vransko pismo

Vransko, 14. julija.

Upravičeno se številni naročniki »Nove dobe« pritožujejo, da v zadnjem času ni novic iz naših krajev in to najbrž le po krivdi dopisnika, ko je dejansko novic zadosti in še preveč, zlasti takih, s katerimi v sedanjih razmerah žal ne smemo na dan. Zato smo v naglici nabrali kupček novic, zaupajoč dobroti čitateljev, da nam bodo zamujeno oprostiti.

Vransko je po svoji legi eden najidealnejših letovišnih krajev v Savinjski dolini. Tu se oddiha željnim ni bati duševnih pretresljajev, zlasti ne, če se tudi v vročih poletnih mesecih na letovišču ne nameravajo ali ne smejo kopati, ko bi bila sicer ta okolnost utemeljen razlog za povsem upravičeno jezo, ker se letos ne bodo mogli kopati in solnčiti niti več na — Ilovici. Dasi je moderno kopališče že od vsega početka v programu naše občinske uprave, do njega seveda tudi letos nismo še prijadrali, ker odgovorni činitelji niso smatrali za potrebno, da bi bili sedanjega lastnika zasilnega kopališča na Ilovici pripravili do tega, da bi kopališke naprave vsaj za silo popravil, temveč so povsem mirno vzeli na znanje, da je še to, kar je bilo — razdrli. Prepričani smo, da bodo ostale tudi te vrstice glas vpijočega v puščavi in se bomo z letoviščarji vred še nadalje kopali po jarkih in potočkih, kjer v poletnih mesecih še ribam primanjkuje vode. Morali se bomo pač sprijazniti z mislijo, da v izvestnih krajih in izvestnim krogom povsem zadostuje že program, njega izvedba pa je po izvršenih volitvah nepotrebna.

Tako je moralo maloštevilnim letoviščarjem — iz gornjih razlogov je seveda umljivo, da njih število od leta do leta pada — preskrbeti potrebno nadomesti-

lo naključje v obliki nemškega šolskega letala, ki se je dne 7. t. m. zateklo k nam, ko se je 23-letni nemški vojaški pilot Herbert Gorzokla, doma iz Slezije, najbrž hotel spotoma, ko je letel iz Gradca v Celovec, okopati v našem »programskem« kopališču. Ko je iskal to kopališče, je z letalom dalje časa krožil in hotel nato zopet odleteti, ker ima »programskih« zaved v svoji domovini itak dovolj. Njegovo namero pa je preprečil naš podžupan g. Schwentner in prisilil pilota, da je obstal, kar so že prej navzoči gledalci izvedeli šele iz notice v »Slovencu« z dne 9. t. m. Le vsled zadevnega energičnega poziva je bil nemški pilot prisiljen, da se je šel kopat v bližnji potok, očitno, da se izognil »dvema taborama«, ki sta nankrat nastala med gledalci, in da se mu ne bi bilo treba bližje baviti z narodno zavestjo vranskega kota, ko so se takoj našle »nacionalne« gospodfčne, ki so ga spravile tjakaj. Res je sramota za pisca sestavka »Kaj pravite?« v »Slovencu« z dne 11. t. m., ki mu pride vse prav, da se obregne ob one, ki niso zagrešile ničesar drugega, kakor da so se v potoku že kopale, ko je prišel nemški pilot tja, in katerim pisec v pogledu nacionalizma in narodne zavesti gotovo ne seže niti do gležnjev, sicer bi nikakor ne bil mogel v svojem »Kaj pravite?« nagromaditi take neresnice. Nad tem njegovim početjem se po pravici zgražajo vsi pošteni ljudje — tudi iz »Slovenčevega« tabora. Sicer pa smo že od nekdanj navajeni, da je takim piscem resnica mrzka!

Niso se naši »purgerji« še nagledali letala, ko je v bližini na znanem ovinku v Brodeh prišlo do težke prometne nezgode. Neki avtomobil, ki je vozil zelo naglo, je podrl na tla voznika Košica iz Prapreč, ki je dobil precej težke poškodbe. Zadnji čas bi že bil, da bi močno frekventirano državno cesto preložili vsaj v tem delu, ker se nezgode tu čedalje bolj množijo.

Ta dan je imelo naše orožništvo polne roke dela, ko je moralo loviti tudi cigane, ki so pri Sv. Juriju ob Taboru napadli poštnega sla. Aretirane cigane so odpremili v zapore okrožnega sodišča v Celju.

Dne 4. t. m. so pri nas zagoreli kresovi v počastitev praznika sv. Cirila in Metoda. Kresovanje je poteklo ob petju nacionalnih pesmi. Odsotnost tržanov pa so izrabili neki nepridipravi, ki so skušali vlomiti v dve vili, pa so bili očitno prepehodi. Menda so bili to isti zlikovci, ki so se uspešno uveljavili v Zadrecki dolini.

Pri slovesni otvoritvi Sokolskega doma pri Sv. Juriju ob Taboru dne 2. t. m. je bila navzoča tudi vsa naša nacionalna javnost, ki je tako tudi prispevala svoj delež k mogočni manifestaciji, ki je prešla v pravo narodno slavje. Pri otvoritvi doma, pri kateri sta bila navzoča tudi zastopnik Nj. Vel. kralja in sreski načelnik, smo opazili odsotnost zastopnikov občine Sv. Jurij ob Taboru, kar je vsekakor zelo značilno!

Da vsled zadnje toče nekateri preceknjujejo svojo škodo na hmelju, da je bil po sklepu zadnjega občnega zbora sedež »Gostilničarske zadruge za vranski sodni okraj« prenešen iz Braslovca na Vransko, da si je naš avtopodjetnik g. Kotar nabavil nov moderen avtobus, da vremenske prognoze našega trškega vremenoslovca niso povsem točne, da je prišel podmladek Rdečega križa iz Ljubljane k nam na letovanje, da namerava Vranska godba prirediti promenadne koncerte, da je zadnji nabor minil brez sicer običajnih nesreč, da se nameravamo v kratkem zopet oglasiti itd., je seveda tudi omembe vredno. Upamo, da naša gostobesednost ne bo izzvala zopet posledic na davčnem področju.

Mozirje

m Dva sestanka lesnih trgovcev. Združenje trgovcev za sreze Celje, Gornji grad in Smarje pri Jelšah bo priredilo v nedeljo 16. t. m. dva sestanka lesnih trgovcev iz gornjegrajskega sreza in sicer ob 9. dopoldne v gostilni Goričar v Mozirju in ob 14. v gostilni Majcenovič v Radmirju. Dnevni red obeh sestankov je enak in sicer: 1. Pozdrav predsednika združenja. 2. Poročilo predsednika lesne sekcije o pobujanju šušmarstva, spremembah, predlogih in osnutkih novo zasnovanih uzane Ljubljanske borze za les, o splavarstvu in

njega pavšalnem bolniškem zavarovanju, o zakonski odgovornosti splavarskih mojstrov, o splavarskih težnjah, davkih itd. 3. Poročilo o novo zasnovanih pravilih Ljubljanske borze za les o trgovini s kurivnim lesom. 4. Debata in predlogi za osnutek teoretične izobrazbe učencev v lesni trgovini. 5. Slučajnosti. Člani lesni trgovci se lahko udeležijo onega sestanka, ki jim je bližji.

Sv. Pavel pri Preb.

pa Sokolski telovadni nastop. Sokolsko društvo v St. Pavlu pri Preboldu bo priredilo v nedeljo 23. t. m. ob 15. javen telovadni nastop na letnem telovadišču pri Zadrudnem domu v St. Pavlu. Zbirališče za povorko bo ob 14.30 v Dolenji vasi. Udeležite se te sokolske prireditve v čim večjem številu!

Št. Jurij ob i. ž.

j Dopisniku »Slovenca« iz Št. Jurija, ki je poročal, da je kaplan g. Jakob Vraber premeščen iz Št. Jurija ob juž. žel. v Slovensko Bistrico in da si je »s svojo delavnostjo in gorečnostjo pridobil vse farane, ki so ga vzljubili«, moramo pojasniti, da je napisal malo preveč hvale. Gosp. Vraber pač ni bil ravno tako silno priljubljen, kar lahko dokažejo mnogi, ki so se sedaj po njegovi premetitvi zopet vrnili v cerkev k verskim dolžnostim, ki jih ravno zaradi njega dobrega pol leta niso več opravljali v cerkvi. Ob premetitvi nekega priljubljenega gospoda iz Št. Jurija je neki gospod dejal, da je pravici zadoščeno. Izgleda pa, da je šele sedaj pravici zadoščeno...

Laško Sijaina sokolska manifestacija v Laškem

Laško, 14. julija.

Letos proslavlja naše Sokolsko društvo 20-letnico svojega obstoja. Uvod za proslavo je priredil gledališki odsek našega Sokola z opereto »Prebrisani Amor« v režiji br. Horjaka. Priprave za glavno proslavo pa je vodil poseben odbor pod vodstvom br. podstarešine Križnika. Celjsko sokolsko okrožje je podprlo stremeljenja našega Sokola z okrožnim zborom, ki je bil preteklo nedeljo v Laškem.

Na predvečer je bila akademija sokolskega naraščaja na letnem telovadišču pri Sokolskem domu. Vodstvo te akademije je bilo v rokah vrlega predsednika mladinskega odseka naraščajnika br. Ferenčaka. Prireditve je uspeła zelo lepo. Bila je dobro pripravljena, pa tudi dobro obiskana. Nismo dvomili, da bodo naraščajniki in naraščajnice rešili svojo vlogo vzorno, česar smo pri njih navajeni. Vendar pa so z izbranimi in mičnimi točkami presenetili vsakogar. Slike so bile krasne, Sokolski dom je žarel v ognju, s starega gradu pa se je vsipal umetni ogenj v režiji br. Rainerja in oznanjal daleč po naši dolini veliko slavje prihodnjega dne.

V nedeljo ob 8. zjutraj se je pričela v veliki dvorani svečana seja Sokolskega društva ob navzočnosti 202 družinskih pripadnikov. Sejo je vodil br. podstarešina Križnik, ki je v preglednem poročilu podal društveno zgodovino. Po seji se je članstvo na tukajšnjem pokopališču poklonilo umrlim članom in članicam. Deputacije s praporom na čelu se je udeležilo 30 sokolskih pripadnikov. Prizori na pokopališču, kjer so polagali šopke in vence na grobove, so bili navdve ganljivi. Ta poklonitev je izzvala v javnosti zelo dober vtis in splošno odobravanje. Ves dopoldan je bil nato namenjen meddruštvenim naraščajskim tekmam, ki so se jih udeležila poleg domačega društva tudi društva iz Celja in Rimskih toplic. Zmago sta odnesla br. D. Ferenčak v višjem oddelku in v nižjem oddelku A. Kopač, oba iz Laškega, med naraščajnicami pa Gradova iz Laškega. Vodilo je torej domače društvo.

Popoldne so se začele zbirati sokolske čete iz vsega celjskega okrožja. Zlasti vlak ob 14. je pripeljal mnogo sokolstva iz Celja in okolice, na vozovih in avtomobilih pa so prihajali iz drugih krajev. Ob 14. je bil na letnem telovadišču zbor vseh pripadnikov. Ko se je sokolstvo poklonilo državni zastavi, je izrekel pozdravne besede okrožni načelnik br. Dragar in orisal pomen okrožnega zbora glede na 20-

letnico našega društva. Sledil je govor br. podstarešine, ki je v temperamentnih besedah očrtal pomen sokolstva v zgodovini slovanstva, omenil težke čase, ki jih doživlja slovanstvo zaradi svoje nesloge, in poudaril, da bo sokolska moč in sila pregnala vse grozeče nevarnosti. Sokolstvo je burno pritrjevalo govornikovim besedam. Župni podstarešina br. dr. Milko Hrašovec je sporočil pozdrave župe in poudaril, da šteje celjska sokolska župa naše društvo med najboljša svoja društva. Tudi njegove besede so zbrani navdušeno pozdravili.

Nato je krenila v mesto mogočna povorka, ki sta jo spremljali železničarska godba z Zidanega mosta in domača Mestna godba. Povorka se je udeležilo 578 oseb. Mesto je bilo v zastavah, z oken so se vsipale na povorko cvetlice in šopki. Vse mesto jo valovilo v silnem navdušenju in vzklikanju našemu društvu in sokolskim idejam. Ta povorka bo ostala nepozabna vsem, ki so se je udeležili ali ki so jo videli. Laško je pokazalo, da je še vedno v sokolskem taboru. Pred povorko je bilo razvite naraščajskega prapora, ki mu je kumovala s. Roševa. Prapor je prelep izdelek drž. obrtnega zavoda v Ljubljani. Na eni strani je uvezen Sokol z razprostrtimi krili in z napisom »Prost mora biti, prost naš rod, na svoji zemlji svoj gospod.« Na drugi strani je uvezen stari laški grb s tremi lilijami in z letnicama 1919 in 1939. Kumica je pripela na prapor trak in razvila prapor s kratkimi, ginljivimi besedami.

Pri javni telovadbi je nastopilo 312 sokolskih pripadnikov, med njimi tudi vzorna vrsta iz Celja. Izvajanja vseh oddelkov so vzbudila ponovno pritrjevanje številnega občinstva. Na telovadišču je bilo zbranih nad 1200 gledalcev. Če pri izvajanju prostih vaj tu in tam ni šlo vse v redu, je treba to predvsem pripisati dejstvu, da so jih izvajali pripadniki raznih društev, ki deloma niso bili navajeni na spremljevanje godbe. V splošnem pa moramo reči, da je bila telovadba zadovoljiva. Navdušenega odobravanja je bila deležna vzorna vrsta z br. Konradom Grilcem na čelu. Po telovadbi se je razvila družabna zabava, pri kateri je vztrajalo občinstvo do poznih nočnih vlakov. Na veselični prostor so prihajali tudi vedno novi prijatelji sokolstva.

Omeniti še moramo, da je naraščaj pri svoji akademiji poklonil kumici prapora s. Roševi šopek nagelinov, načelnici Kopačevi in br. Poljšaku pa povečani sliki domačega naraščaja.

Sokolsko društvo v Laškem je dostojno proslavilo svoj znameniti praznik. Uspeh, ki ga je doseglo, mora poglobiti v vrstah našega občinstva zaupanje in samozavest ter vliti tudi v srca mladežev novega poguma in ustvariti novo veselje za sokolsko delo. Laško bo vztrajalo in bo ostalo sokolsko.

l Netaktnost. Ob priliki sokolskih manifestacij preteklo nedeljo je večina Laščanov okrasila svoje hiše z zastavami. Videli jih pa nismo na naših osnovnih šolah in ne na občini. Pravijo, da se na teh poslopih razobešajo zastave samo ob državnih praznikih. Ali je tudi prihod škofa v Laško državni praznik? Ob tej priliki so namreč tudi vihrale s teh poslopij zastave. Vsaj ob občine bi bilo pričakovati, da bo šla preko svoje strankarske zagrizenosti in da bo pozdravila one goste, ki jih pozdravlja vse mesto z zelo redkimi izjemami. Gospodje od občine so zopet pokazali svoj obraz, mi pa si bomo to zapomnili.

l Sokolska razstava. Ob priliki 20-letnega jubileja je naše sokolsko društvo pripravilo v mali dvorani svojega doma zelo zanimivo in lahko rečemo, strokovnjaško sestavljeno razstavo s pregledom svojega razvoja. Razstavo je pripravil br. Adamič. Pomagala sta mu br. Horjak in Rainer. Vsi trije, zlasti še br. Adamič, zaslužijo vse priznanje in pohvalo. Razstava vzbuja veliko zanimanje. Obisk je zelo poveljen. Razstava nazorno prikazuje razvoj društva od prvih početkov dalje v vseh odsekih in panogah. Vrsta diplom kaže velike uspehe naših bratov in sester. Zlasti zanimiv je oni kot, v katerem so nameščena odlikovanja br. Poljšaka. Na razstavi vidimo tudi sledove težkih časov, ki so prišli nad sokolstvo. Tu in tam se zablise kako preganjanje, premeščenje in udarijo na dan krivice.

Razstava bo odprta še v nedeljo 16. t. m. in ima občinstvo še vedno priliko, da si jo ogleda. Vstop je prost.

l Posestne spremembe in prezidave. G. Helebrandt je prodal svojo hišo ob Marijagraški ulici krojaču g. Bačiču za ceno 95.000 din. G. Helebrandt pa je kupil hišo »Carolla« nasproti postaje za ceno 106.000 din. Hišo bo povsem renoviral. Svoje hiše so renovirali gg. Kvartič, Kačič, Gradt, Klein, Topole in Hrastelj, gasilci so pred svojim domom zgradili ličen cementni tlak, novi lastnik pa je poleg gostilne Igričnik v ulici »Na Tabor« docela prenovil poslopje in zgradil ob vrtu dolg oporni zid. Skoraj so dogotovljene nove hiše gg. Šalabaliča, Jordana in Ocvirka. Vse te renovacije in zidave so znatno pripomogle k lepšavi mesta.

l Kaj roji našemu kaplanu vse po glavi. Dva Laščana sta se nekega dne slučajno sešla na neki postaji in sta vsak v svojem vlaku pri oknih izmenjala nekaj besed o lokalnih razmerah našega mesta. Kmalu nato je g. kaplan poklical enega izmed obeh Laščanov v kaplanijo in ga ostro pozval, naj mu pove, kje je bil ta in ta dan, s kom je govoril, kaj in koliko časa, in da mu je neka oseba vse povedala o pogovoru na postaji. Mogoče ima g. kaplan kako »Mato Hari«, ki špijonira po vlakih, kaj kdo s kom govori. Ne vemo, zakaj je g. kaplana tako strah. Zanimivo pri vsem tem pa je, da g. kaplan več ve, kot pa sta onadva Laščana govorila. Strah ima velike oči. Če bi g. kaplan nekoliko pogledal okrog zadruge, občine, prosvete in drugih institucij, pa brez zelenih očal, bi morda napravil vsaj moralno pridigo in odstranil plevel, ki se povsod bohoti že skoraj čez mero... Pa brez zamere.

l Kako je s pokritjem Žikovce? Kakor slišimo v javnosti, so občinski očetje votirali znesek 50.000 din za pokritje prvega odseka Žikovce. Delo je prevzela neka tvrdka iz Trbovelj. Pri celotnem pokritju bi se režijski stroški znatno znižali in delo bi bilo bolj smotrno in pospešeno izvršeno. Gospodje potrebujejo večkrat kako delo ob posebnih časih... Že pod upravo g. Roša je bila vsako leto v proračunu postavka 10.000 din za pokritje (letos celo 12.000 din), a so sedaj komaj 50.000 din odobrili! Kam so gospodje vložili oni prihranek občinske uprave pod g. Tr. v iznosu nad 80.000 din? Noben davkoplačevalec ne ve ničesar, kje je ta denar in v kake namene bo porabljen. Če ga bodo porabili za nakup podrtga »Kamenita«, bodo davkoplačevalci trikrat na novo obdavčeni.

l Občinski upravi v Laškem. Poleg Topolove hiše izvira pod glavno ulico studenec, ki ima dno v globini 1 m, kamor vodijo cementne stopnice, studenec sam pa ima cementni obod. Globina ni zavarovana z nikako ograjo in večkrat se je zgodilo, da je vanjo padel kak otrok, ki bi se bil pri padcu na cementno oblogo lahko smrtno ponesrečil. Svojtčas je že bil izglasovan sklep, da se ta globina zavaruje z ograjo. Upamo, da bo sedanja uprava končno le izvedla ta sklep že zato, ker imajo sedaj dostop do studenca tudi psi in druge živali, kar je iz higijskih in tujskih ozirov nedopustno.

l Kaj ugotovljajo nekateri občani? Da je velika razlika med starim Volavškom in mladim Gučkom v pogledu naših ulic; da privatniki še vedno kupujejo v Nabavljalni zadruzi, čeprav niso člani, kar je po zadrudnem zakonu kaznivo, a pristojni zaradi tega nič ne ukrenejo; da je v našem mestu in neposredni okolici blizu 20 dvojnih in večkratnih naslužkarjev, izmed katerih jih ima nad polovico po 3.000 din mesečnih prejemkov; da je neka tajnica rajši pogodbeno v službi s stalno plačo 1.500 din mesečno, ker bi ob nastavitvi pričela z najmanjšo plačo; da postane neki sluga že po 5-letni službi nastavljen zvaničnik, da pa stražnik z več kot 15 leti službe visi z ženo in otroki med nebom in zemljo ter ima nižjo plačo, kakor kak bivši slovenski fant, kateremu že po enem letu službe nudijo 1000 din mesečno, čeprav je samec; da pokopavajo mrliče v Laškem celjski grobarji; da dobi kak upokojenec še tri tajništva z mesečnim dohodkom 600 din; da je včasih na ulicah več trave kakor gramoza; da je nekaterim skupinam termalni bazen to, kar je bilo Egiptčanom zlato tele; da tujci v Rimskih toplicah že dve leti opazujejo sijajno gradnjo naših modernih cest; da kontrolira poleg

orožnika po vlakih tudi kak kaplan naše potnike; da se diplomirani akademiki nadejajo čimprejšnjih nastavitv, če igrajo črnega zamorca itd. Drugič še kaj več.

Marijagradec

ma Krščanske metode krščanskega obrtnika. Delavec A. K. je živel v skupnem gospodinjstvu s P. L., ki je pred kratkim umrla. Zapustila je nekaj skromnega pohištva in perila ter mnogo dolgov. Med upniki je tudi obrtnik F. T. v Marijagradcu, pri katerem je dolga nekaj čez 100 din. Delavec A. K., ki je skrbel za pokojno v času njene bolezni ter imel zaradi njene bolezni in smrti občutne stroške, je omenjenemu obrtniku 2. t. m. razložil svoj položaj in mu zamčnil plačilo njegove terjatve. Obrtnik F. T. mu je odgovoril, da razume njegov položaj ter da ni potrebno nobeno opravičilo in pojasnilo, kakšni so stroški v primeru bolezni in smrti. Dejal je delavcu, naj le pride in ostane njegov odjemalec, kakor je bila pokojna P. L. Dne 4. t. m. sta šla sinčka delavca A. K. po očetovem naročilu k temu obrtniku po moko. Eden deček je počakal v veži, drugi pa je stopil v lokalo, da bi kupil moko. Obrtnik je vprašal dečka, ali ima denar. Ko je dobil pritrdilen odgovor, je dejal dečku, da ga ne pusti ven, dokler mu deček ne izroči denarja. Obrtniku je vneto pomagala kričati in groziti njegova gospa, ki je vihtela nad preplašenim dečkom bridko sabljo v obliki kuhinjskega omela. V drugi roki je imela jajce, da ga zažene v svoji razburjenosti v dečka. Deček se je izgovarjal, da ne sme izročiti denarja, ne da bi dobil naročenega blaga, pod silo pretenj pa se je končno vdal in je izročil denar. Zadovoljen z »zmago« je obrtnik naročil preplašenemu dečku, da naj pove doma, da bo prišel po pohištvo pokojne P. L. Nato je pustil dečka domov z bratom, ki je bil čakal v veži. Obrtnik pa je pozabil povedati, ali namerava on poravnati delavcu stroške, ki jih je imel zaradi pokojne P. L. Obrtnik tega najbrž ne bo storil, kakor je pokazal njegov nastop.

Hrastnik

Sokolski obrambni zbor

Hrastnik, 14. julija.

V nedeljo 9. t. m. je bil na občinskem prostoru pri Rošu sokolski obrambni zbor trboveljskega okrožja. Ob 7. zjutraj se je zbralo pred Sokolskim domom lepo število krojašev, naraščaja, dece in članstva v civilu, pridružili sta se še društvi z Dola in od Sv. Jederti s prapori. S trboveljsko godbo na čelu so vsi odkorakali na postajo k sprejemu z vlaki dospelih sokolskih obveznikov. S postaje je odkorakala povorka, ki je štela nad 500 oseb, na prostor zbora, kjer so se priključili še ostali pripadniki, ki se niso mogli udeležiti povorke.

Po pozdravu zastavi in po državni himni je podal okrožni načelnik br. Vastič obširen referat o velikih ciljih in potih, ki jih je začrtal nesmrtni Tyrš in po katerih koraka sokolstvo. Starešina domačega društva br. Farčnik je pozdravil vse navzoče, ki so se odzvali klicu »Sokoli v zbor!« ter tako pokazali disciplino in pripravljenost, da bi tudi v času potrebe takoj storili svojo dolžnost. Župni prosvetar br. Pahor iz Trbovelj je pozdravil zbor v imenu celjske sokolske župe in orisal veliko važnost sokolskih zborov, ki se vrše širom naše domovine v času, ko ves svet živi pod ytisi vojne psihoze — vojne živcev, ob čemer tudi mi ne moremo ostati mirni in ravnodušni. Poudaril je, da je sokolstvo ona sila, ki je poleg naše hrabre vojske prva pripravljena braniti to, za kar je bilo prelite toliko dragocene krvi in uničenih toliko nadebudnih življenj. Mi nočemo nič tujega, a braniti hočemo to, kar je naše. In to naše sega do tja, koder prebiva naš rod in koder se čuje naša govornica.

Besede vseh treh govornikov je sprejel zbor z navdušenim odobravanjem, zavedajoč se resnosti časa in važne vloge sokolstva v času preizkušnje.

Popoldne je bila javna telovadba. Nastopilo je okrog 400 telovadečih. Telovadbi je sledila veselica.

Na predvečer obrambnega zbora so

ZVEZNA TISKARNA V CELJU

izvršuje vsa tiskarska dela po zmernih cenah

bile v bazenu PTL okrožne plavalne tekme. V nedeljo zjutraj so bile bojne tekme in streljanje na strelišču. Zbora sta se udeležila dva častnika celjskega pešpolka.

Ob priliki sokolskega obrambnega zbora smo tudi imeli priliko videti, kako naša javnost pojmuje pomen prireditve. Pripadniki in simpatizerji Sokola so s kosilom pogostili nad 300 otrok. Glede zastav, ki so jih razobesili lastniki hiš, koder se je vila povorka, moramo omeniti, da smo od železniške postaje do Riklovega mostu opazili samo dve zastavi. Toliko naši in širši javnosti v vednost.

Dol pri Hrastniku

o Na naslov občinske uprave. Dol je prav prijazna vas, ki jo zlasti Hrastničani radi obiskujejo. Po banovinski cesti, ki vodi skozi vas, drve vsak trenutek razni avtomobili, ki dvigajo velikanske oblake prahu. Dolani smo prav tako vestni in pošteni davkoplačevalci kakor so Hrastničani. Zato prosimo, da se tudi nam nudijo vsaj nekatere ugodnosti, ki jih občinska uprava nudi Hrastniku. Popolnoma upravičeno prosimo, da bi tudi na Dolu vsaj dvakrat dnevno škropili cesto in to vsaj skozi vas, kakor je uvedeno v Hrastniku. Tudi na Dolu so možje, ki so člani občinske uprave. Zato se čudimo, da se že sami niso pobrigali za to važno stvar. To bi ne bilo vezano s prevelikimi stroški in bi odgovarjalo tudi higienskim zahtevam. Tako pa moramo od jutra do večera požirati cestni prah, da o zračenju stanovanj niti ne govorimo. Sicer pa, če velja nekaj za nekatere, naj velja tudi za druge.

o Vprašanje novega organista je že dalje časa precej pereča zadeva na Dolu. Sedanji organist je bil že pred nekaj časa upokojen, vendar pa še vedno opravlja službo, ker ni novega. Govorilo se je, da bi moral s 1. julijem nastopiti novi organist, vendar še sedaj ni nič. Takega pomanjkanja v tej stroki izvežbanih moči gotovo ni, da bi se moral upokojenec, ki ima poleg tega še polne roke dela kot obrtnik in posestnik, še kar naprej mučiti z organistovskim in cerkovniškim poslom. Pristojni čimtelji naj bi se za stvar resno pobrigali in zadevo končno uredili.

o Sadjarska podružnica na Dolu je zgradila pod vodstvom svojega agilnega predsednika, šolskega upravitelja g. Vitka Jurka, moderno sačno sušilnico. S tem je uresničena dolgoletna želja doljskih in okoliških sadjarjev, ki bodo lahko že letos sušili sadje v novi sušilnici. Dol z okolico je naravnost odličan kraj za sadjarstvo in prav g. predsednik sadjarske podružnice ima največ zaslug, da se je sadjarstvo v tem kraju tako krepko razvilo, in da smo dobili novo sušilnico, ki je za dolsko podružnico velika in pomembna pridobitev.

Brežice

br Sokolska nedelja v Brežicah. Brežiški Sokol bo priredil v nedeljo 16. t. m. popoldne na svojem novem letnem telavadišču proslavo 35-letnice svojega obstoja. Kot najstarejše društvo v Posavju vabi vse drage prijatelje in znance in vse narodno občinstvo, da se zgrne v nedeljo k njegovi proslavi v Brežice in s številno udeležbo pokaže, kako je treba ramo ob rami utreti sokolska pota ter se pripraviti za delo in žrtve, ki jih bo terjala domovina. V tem smislu želimo, da nas obiščejo prav vsi Posavci od Zidanega mosta do Zagreba.

VSE CENJ. DOPISNIKE

prosimo, da bi nam pošiljali dopise vsak teden že do srede, nujnejše pa do četrtega dopoldne. V petek zjutraj sprejemamo samo najnujnejše kratke dopise.

Uredništvo.

Cenj. občinstvu se priporoča trdka

Anton Lečnik

zaloga ur, zlata, srebrnine, optika itd.



Celje,
Glavni
trg

Izkušen optik na razpolago!

2 komfortni stanovanji

v novi vili v Medlogu pri Celju se oddata s 1. avgustom mirnima strankama. Naslov v upravi lista.

Meblovana soba

v mestu se išče. Ponudbe na upravo »Nove dobe« pod »Št. 34«.

Moško in žensko kolo

poceni na prodaj. Naslov v upravi lista.

Otroški voziček

izvrstno ohranjen, poceni naprodaj. Vprašati: Dečkova cesta 30/1. nadst.

Franjo Dolžan - Celje Za kresijo 4
Telefon 245
kleparstvo, vodovodne instalacije
strelododne naprave



NEZADOSTNO DELOVANJE HORMONOV

podprete s pravilno Solea nego. Aktivne sestavine Solea-kreme pomladijo in osvežijo kožo.



Rufovo knjigovodstvo

kompletno, nerabljeno, na prodaj pod nabavno ceno. Kupcu uredim knjigovodstvo in ga uvedem vanj. Interesenti naj pustijo svoje naslove v upravi lista pod šifro »Ruf«.

Vsak petek pečene **morske ribe**, v nedeljo **prašiček** na ražnju, ocvrti **piščanci**, dobra domača vina, pivo itd. Vse to dobite po najnižji ceni v

„Gozdni restavraciji“ v Celju
LEP SENČNAT VRT
Priporoča se **GOSTILNIČAR**

2- sobno stanovanje

s pritlikinami v Sokolskem domu v Gaberju se takoj odda. Ponudbe na Sokolsko društvo Celje - matica.

PRODAM

moške in damsko kolo, najfinejša »Puch« luksuzna modela, in **hrastovo pisalno mizo**, vse dobro ohranjeno. Naslov v upravi lista.

Idealno stavbišče

na krasni legi, 15 minut od kolodvora, prodam po din 16--. Informacije daje Videnšek trgovec, Cret.

Rimske toplice Vas vabijo na izlet!

Na preurejeni hladni razgledni gostilniški terasi boste po zmerni ceni dobro postreženi z raznimi delikatesami, vinom, pivom, kavo, mlekom itd. Priporoča se **Karl Loibner, gostilna-trgovina, Rimske toplice**

Celjska posojilnica d.d. v Celju

JE NAJSTAREJŠI NARODNI DENARNI ZAVOD V CELJU

Vse hranilne vloge, vložene pri

CELJSKI POSOJILNICI D. D. V CELJU

so varno naložene, se ugodno obrestujejo in se izplačujejo točno v gotovini

Denar, naložen v domač denarni zavod, donaša koristi vsemu domačemu narodnemu gospodarstvu

NALAGAJTE SVOJE PRIHRANKE V

Celjski posojilnici d. d. v Celju - Narodni dom

CENTRALA: CELJE, NARODNI DOM

PODRUŽNICI: MARIBOR, ŠOŠTANJ